Jaargang 115. Zondag, 23 November 1856. No. 141.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Verkiezing.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat de Voorzitter en Stemopnemers van de KIESVERGADERING voor de benoeming van vier LEDEN der KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN te *Groningen*, aan hen hebben ingezonden het **PROCES-VERBAAL** wegens de **inlevering** en **opening** op den 19den dezer, van de **Stembriefjes** voor die benoeming, waaruit o. a. blijkt, dat één Stembriefje van onwaarde is verklaard en de overige ingeleverde Stembriefjes, ten getale van 61, geldig zijn bevonden; dat alzoo de volstrekte meerderheid was 31; dat bij die stemming de volstrekte meerderheid hebben verkregen en alzoo tot **LEDEN** van de **Kamer van Koophandel en Fabrijken** zijn herkozen de Heeren:

P. L. FOLMER,	met 55 stemmen,
A. R. SORMANI,	» 50 »
R. J. SCHIERBEEK,	» 48 »
Mr. **H. VAN HASSELT,**	» 40 »

terwijl de overige stemmen op verschillende personen waren uitgebragt.

Voorts, dat het bovengemelde Proces-verbaal ter SECRETARIJ der Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd.

GRONINGEN, 20 November 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Geldleening.

Uitgelootte Schuldbekentenissen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Groningen* herinneren aan de belanghebbenden, dat met **Mei 1856** door **Uitloting** AFLOSBAAR zijn gesteld de met de Nommers **118, 142** en **209** gemerkte **OBLIGATIËN** ten laste dezer Gemeente, behoorende tot de NEGOTIATIE van **1852;** voorts met **November 1856** de **OBLIGATIËN** Nommers **5, 8** en **84** der NEGOTIATIE van **1828**, en No. **8** der NEGOTIATIE van **1854.**

De Houders dier Obligatiën worden opmerkzaam gemaakt, dat de RENTE dier SCHULDBEKENTENISSEN met het voor Aflossing aangewezen tijdstip heeft opgehouden te loopen.

GRONINGEN, 20 November 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

De verkiezing van den heer *Buchanan* tot president der groote N. Amerikaansche republiek is een feit ook voor Europa van zoo groot belang, dat het nog wel eenigen tijd de aandacht der pers zal bezig houden. Vooral Engeland moet al het gewigt gevoelen van de benoeming van den man, die tijdens hij zijn land te Londen vertegenwoordigde, weinig goeden wil aan den dag legde tot vereffening der tusschen de beide Staten gerezen geschillen, en zelfs de daartoe door lord *Clarendon* aangewende pogingen gedwarsboomd schijnt te hebben; van den man, die ijverig deel genomen heeft aan de conferentiën te Ostende, waar de bemagtiging van Cuba als de grondslag der ware Noord-Amerikaansche staatkunde werd aangenomen; waaruit zich laat vermoeden, dat de heer *Buchanan* zoo wel dit plan als dat tot het aanvallen van andere havens en ander belangrijk vreemd grondgebied op nieuw zal willen doorzetten. Nogtans koestert men de hoop dat de nieuwe president, nu hij eenmaal zijn hoofddoel bereikt heeft, zich minder vijandig jegens Spanje en andere volken betoonen zal dan zijne vroegere handelingen wel zouden doen vermoeden.

» Engeland zal," zoo laat de *Times* hierop volgen, » alle pogingen aanwenden, om de goede gezindheid en wederkeerige achting, welke gedurende de laatste jaren in zoo hooge mate tusschen beide natiën bestonden, ongeschonden te doen voortbestaan."

De *Morning Post* zegt dat, als men 's mans vroegere handelingen in aanmerking neemt, zijne verkiezing niet veel goeds voorspelt voor de toekomst. Maar er is veel onderscheid tusschen de theorie en de praktijk. Men mag vooronderstellen, dat de denkbeelden en de politieke beginselen van den heer *Buchanan*, die hij als kandidaat huldigde, door hem als president niet als zoodanig zullen worden opgevolgd, en dat de verantwoordelijkheid, welke thans op hem rust, zijne denkbeelden wel eenigzins temperen zal.

De tijdingen uit de Vereenigde Staten van den 5den dezer, volgens welke de zege der democratische partij en de verkiezing van den heer *Buchanan* tot president der Unie eene uitgemaakte zaak was, gewagen niet van ernstige verstoringen der openbare orde, en men vleide zich met de vaste hoop, dat de spanning en opschudding, welke de verkiezing van een hoofd van het eedgenootschappelijke bestuur van zelf medebrengt, weldra bedaren en geheel verdwijnen zouden. Het ontzag voor de wettige uitspraak der meerderheid en de zucht tot behoud der Unie zijn, naar men meent, onder het Noord-Amerikaansche volk zoo sterk, dat de noordelijke staten en allen die het drijven der slavenhouders en der vrijbuiters afkeuren, zich evenwel aan de heerschappij der democratische partij en aan al de wettige gevolgen daarvan gewillig onderwerpen zullen, te meer, daar de wil van de meerderheid der natie zich ditmaal dadelijk bij de eerste stemming beslissend heeft doen kennen.

Intusschen worden de slavenhouders in het zuiden stouter, en twee van hunne dagbladen dringen reeds onbewimpeld aan op de intrekking der bepalingen die den aanvoer van negerslaven uit Afrika beletten.

— Uit een rapport van het veiligheidscommitté der kleurlingen van Albany blijkt, dat van den 12den September 1855, tot den 15den Julij 1856, 287 voortvlugtige slaven die stad op hunne reis naar Canada zijn gepasseerd.

— De bevolking der Vereenigde Staten bedroeg in 1855 27,130,727 zielen, terwijl die in 1850 slechts uit 23,423,714 zielen bestond.

RUSLAND.

De dagbladen behelzen de namen van 96 personen, aan wie, bij gelegenheid der krooning, door den Keizer eigenhandige brieven zijn gerigt. Onder hen, die met de hoogste orde begiftigd werden, vindt men Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, aan wien de St. Wladimir-orde 1ste klasse werd geschonken.

— Uit Petersburg wordt geschreven, dat de winter aldaar sedert eenige dagen was ingetreden. De Nerva is door ijs bezet; het vriest dagelijks; den 9den November (28sten October) stond de thermometer op 14° R., den 10den is er eenige sneeuw gevallen. In Rusland ziet men den winter altijd met vreugde komen, daar hij de gemeenschap per slede in het leven roept; een vervoermiddel dat behalve het nut voor de meeste kusten, eene aangename uitspanning is. Te naauwernood is de sledevaart dan ook begonnen, of men ziet overal in de omstreken der stad pleizierpartijen in sleden over het sneeuwveld voortrennen. Dit jaar echter is de koude zoo vroeg begonnen, dat er kwade gevolgen door ontstaan zijn. Het kanaal van Ladoga, dat dient om de levensbehoeften voor Petersburg uit het hart des lands aan te voeren, is toegevroren voordat de laatste besendingen in de hoofdstad aangekomen zijn, zoodat een groot aantal schuiten in het kanaal zijn blijven vastzitten en alle levensbehoeften duurder zijn geworden. Het brandhout, dat gewoonlijk 48 roebels de vierkante vadem kost, geldt thans 80.

TURKIJE.

Hoewel sinds eenige dagen de staatkundige toestand in veel helderder licht gekomen en de waarschijnlijkheid vermeerderd is, dat de hangende moeijelijkheden betreffende Bolgrad en het Slangen-eiland zullen worden vereffend, zijn de zaken evenwel nog niet zóóver vooruitgegaan, dat alle kwestiën gezegd kunnen worden opgelost te zijn.

Men wil wel met volle zekerheid weten, dat het Fransche gouvernement zich met de inzigten van het Engelsche vereenigd heeft, en dat Keizer *Napoleon* zelf de taak op zich heeft genomen om aan het Russische kabinet voor te houden, dat het alle aanspraak op het bezit van Bolgrad en van het Slangen-eiland moet laten varen, dat dit eene volstrekte noodzakelijkheid is. Ook verzekert men wel, gelijk reeds in ons vorig nommer is opgemerkt, dat het Russische gouvernement aan de vertoogen van den Keizer gehoor zal geven. Maar tevens wordt er nu bijgevoegd, dat Rusland die gewigtige inwilligingen niet zal doen, dan in ruil van eenige opofferingen door de andere mogendheden, van minder belang wel is waar, maar toch van dien aard, dat de geheele vereffening der bestaande oneenigheden er door vertraagd kan worden.

Onder de opofferingen die Rusland verlangt, behoort in de eerste plaats de onverwijlde ontruiming van de Donauvorstendommen door de Oostenrijksche troepen. Maar hiermede vervalt dan tevens de bezetting der Zwarte zee door de Engelsche vloot, en het is hoogst twijfelachtig of Engeland hierin aan Rusland wel zoo dadelijk zal toegeven, ook als deze van zijne eischen op het Slangen-eiland en Bolgrad afstand doet. Alles loopt dus nog eigenlijk in een cirkel rond. Het wordt tijd dat de Gordiaansche knoop worde doorgehakt, en daartoe is niemand beter in staat dan Keizer *Napoleon.*

Van dezen moet het initiatief uitgaan en dit zal hij nemen, al ware het alleen om niet in alles aan den leiband van zijnen veel eischenden bondgenoot te blijven loopen. Deze verwachting wordt ook door alle Fransche dagbladen gekoesterd. Zelfs het gematigde *Journal des Débats*, van ouds een voorstander van de zamenwerking der beide landen, zegt dat de Engelschen te veel van hunnen bondgenoot schijnen te vergen, en dat geen bondgenootschap bestaanbaar is, dan bij volkomen gelijkheid tusschen de partijen, en waar geene van haar de eer en onafhankelijkheid behoeft ten offer te brengen.

De tijding, dat uit het Russische fort Jenikalé op eene Engelsche kanonneerboot is geschoten, heeft een' onaangenamen indruk gemaakt. Sommigen vreezen, dat dit voorval de spanning, welke voortdurend tusschen Engeland en Rusland bestaat, nog zal doen toenemen. Anderen houden het er voor, dat, naardemaal het gebeurde geheel aan het toeval is toe te schrijven, op het vuur van het fort Jenikalé alleen zal worden geantwoord door het vuur uit de Engelsche dagbladen de *Times*, *Morning-Post* en andere organen van dien stempel. Inmiddels wordt van eene onpartijdige en gematigde zijde aangemerkt, dat, als de kanonneerboot door de Russische kogels schade mogt hebben geleden, dit alleen moet worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat Engeland zich niet houdt aan het vredes-verdrag van den 30sten Maart. Hadden de Britsche schepen ter behoorlijker tijd de Zwarte zee ontruimd, dan zou het onaangename voorval, 't welk welligt door andere dergelijke kan worden gevolgd, geen plaats gehad hebben.

Volgens berigten van de Sulina-monding liggen nog twee Engelsche fregatten en twee stoomschepen bij het Slangen-eiland ten anker. Een vijfde Engelsch schip blijft tusschen dat eiland en Odessa kruisen, om de Russische vaartuigen van dat eiland af te houden. De bezetting van het Slangen-eiland bestaat uit 60 man Turken en 6 Russen, die in goede verstandhouding verkeeren.

Berigten uit Konstantinopel van den 13den dezer houden in, dat de Russische gevolmagtigde, de heer *de Butenieff*, zijne aanvrage tot verwijdering der Engelsche schepen uit den Bosporus heeft herhaald.

ITALIE.

Volgens eene correspondentie uit Rome, is de monnik die het eerst het zooveel opzien gebaard hebbende decreet van den groot-inquisiteur *Airaldi* openlijk heeft bekend gemaakt, ter dezer zake gestraft.

Het blad *l'Univers* had beweerd, dat dit manifest een verzinsel was van de demagogen en wijsgeeren, om de inquisiteurs in een hatelijk daglicht te stellen.

— De groote magt van onzen tijd, het stoffelijk belang, heeft twee staatkundige tegenstanders tot elkander gebragt. Oostenrijk en Sardinië hebben eene spoorweg-overeenkomst gesloten, waarin de volgende hoofdbepalingen voorkomen: De Sardinische regering verbindt zich om den spoorweg van Novaro tot aan de Lombardische grens van Buffalora voort te zetten; de Oostenrijksche, van haren kant, neemt de verpligting op zich, dien weg van Buffalora tot Milaan te verlengen. Om deze twee lijnen te verbinden, zal over de rivier bij Buffalora eene brug gelegd worden op kosten der beide regeringen.

SPANJE.

De spanning die sedert de optreding van *Narvaez* nog bij den dag is toegenomen, is, blijkens het telegrafisch berigt in ons vorig nommer, reeds in de stad Malaga tot eene uitbarsting en openlijk n opstand gekomen, die evenwel nog ten gevolge van de krachtige houding der troepen in de beginselen is gesmoord. Men kan er echter uit zien; hoe onrustig de gemoederen nog immer zijn en hoe weinig er vereischt wordt om den burgerkrijg weder over het geheele eiland te doen ontbranden.

DUITSCHLAND.

De directie van den Berlijn-Hamburger spoorweg, wier rijtuigen 1ste klasse reeds van verwarmingstoestellen, door middel van heet water, voorzien zijn, is voornemens voor de 2de klasse waggons te laten maken, die door eene kagchel in het midden verwarmd worden.

— Ofschoon de Wurtemburgsche regering van den aanvang dezes jaars af in hare onderhandelingen met den Pauselijken Stoel de grootste inschikkelijkheid heeft aan den dag gelegd, is het tot dus verre niet mogelijk geweest tot de sluiting van een concordaat te geraken. De wetten des lands waarborgen aan alle erkende kerkgenootschappen eene vrijheid, die welligt in geen ander gedeelte van Duitschland zoo ruim is; maar het punt der gemengde huwelijken tusschen Roomschen en Protestanten heeft nog niet geregeld kunnen worden, ten gevolge der eischen van den Pauselijken Stoel, die volhardt bij de vordering dat dergelijke huwelijken voor den Roomschen priester gesloten worden, alvorens de inzegening door de Protestantsche leeraars kunne plaats hebben.

Ook de vorm der door de geestelijken van de Roomsche gemeenten te houden doopregisters, die tevens de registers van den burgerlijken stand uitmaken, is een punt waaromtrent men het nog niet heeft kunnen eens worden. Volgens de laatste bij het Wurtembergsche ministerie ontvangen mededeelingen van den gewezen aartsbisschop van München, den graaf *von Reisach*, die thans eene hooge betrekking aan het pauselijke hof bekleedt, schijnt dit laatste stellig verklaard te hebben, omtrent deze gewigtige punten niet te kunnen toegeven; terwijl de regering zich in die aanmatigende vorderingen niet kan schikken zonder het misnoegen van hare Protestantsche onderdanen op te wekken, die de overgroote meerderheid der bevolking uitmaken.

— Het door den Oostenrijkschen aartsbisschop *v. Rauscher* ingevoerde nieuwe begrafenis-reglement betreffende het bijzetten van niet-Katholijke lijken, is thans ook in het leger in werking gekomen. Volgens eene verordening van den veldbisschop *Leonhart*, mogen de Katholijke kapelaans en superieuren voortaan de niet-Katholijke overledene militairen niet meer inzegenen, noch naar hunne laatste rustplaats vergezellen. Velen vreezen, dat deze maatregel in het leger, waarbij zich vele duizende niet-Katholijken bevinden, een' ongunstigen indruk zal maken.

GROOT-BRITTANJE.

Sir *Edward Bulwer Lytton* is tot lord-rector der universiteit van Glasgow verkozen.

— De *Times* komt op tegen de dezer dagen door den bekenden Hongaarschen gewezen dictator *Kossuth* gedane bewering, dat Engeland een verbond zou gesloten hebben met Oostenrijk, den verdrukker van Hongarije en Italië. Er is geen bijzonder verbond tusschen beide rijken, maar alleen ter bestrijding van Rusland en ter rigtige uitvoering van het Parijsche tractaat, eene goede verstandhouding tusschen de kabinetten van Londen en Weenen. *Kossuth* heeft de Protestanten nog schrik willen aanjagen tegen die goede verstandhouding, door te wijzen op de vorderingen die het Pausdom maakt. De *Times* antwoordt daarop, dat zulke redeneringen niet meer opgaan. De banier van het Pausdom heeft zijn' tijd gehad; die heeft geen invloed meer, zegt het blad; en het is een bewijs, dat *Kossuth* zelf in verval is, nu hij de toevlugt moet nemen tot dien ouden wapenkreet tegen het Pausdom, om nog belangstelling in zijne woorden op te wekken.

— In eenen door de Augsburger *Allg. Zeitung* medegedeelden brief uit Londen leest men: » Het is ligt te bevroeden dat de alhier heerschende en steeds toenemende koelheid jegens de Fransche regering, de zich in Engeland ophoudende Fransche uitgewekenen met vreugde vervult; en zij verwijzen daarbij zegevierend naar hunne tallooze vlugschriften van vroegeren tijd, waarin zij na het sluiten van het »onnatuurlijke verbond" tusschen Engeland en Frankrijk, het vroeger of later onvermijdelijke » verraad van het Bonapartismus " voorspeld hebben. Sedert de laatste veertien dagen is eene overgroote menigte kleine blaadjes onder de bevolking van Londen verspreid geworden, waarin aan de magthebbenden te Parijs de oorlog op leven en dood verklaard wordt. Een groot deel dier blaadjes is blijkbaar door Fransche vlugtelingen gesteld, en wij zouden zelfs eenige bekende Engelsche chartisten kunnen aanwijzen, die zich met het vertalen in het Engelsch van eene geheele reeks Fransche vlugschriften belast hebben, daar er onder de Fransche vlugtelingen slechts zeer weinigen zijn, die in staat zijn éénen regel in de Engelsche taal te schrijven. Het is echter de vraag of het den socialisten gelukken zal door zoodanige handelwijs alleen de tegenwoordige Fransche regering bij het Engelsche volk gehaat te maken, want in den regel is hetzelve afkeerig van *alles* wat Fransch heet, en let daarbij zeer weinig op het onderscheid van politieke kleur."

— Zoo als onder de telegrafische berigten in ons vorig nommer is medegedeeld, heeft de heer *Bourré* (door eene drukfout stond daar *Bourice*) de Perzische hoofdstad Teheran verlaten. Het hoofddoel, waarmede de heer *Bourrée*, nu twee jaren geleden, door Frankrijk als gezant naar Teheran is gezonden, was te bewerken dat Perzië in den Oosterschen oorlog niet voor Rusland partij kiezen, maar zich onzijdig houden zou. Hij heeft de belangen van het Westersche bondgenootschap ijverig voorgestaan, en gedurende den oorlog steeds naar de bedoelingen der twee Westersche mogendheden gehandeld.

Intusschen geraakte de Engelsche gezant over kleinigheden, buiten verband tot de staatkunde, in geschil met het Perzische hof, hetwelk op zijn vertrek uitliep. De Fransche gezant kwam tusschen beide en deed zijn best om zijn ambtgenoot die onaangenaamheden te besparen, maar kon het hem niet naar den zin maken; en zoo is hij door zijn gouvernement, op aanzoek van het Engelsche, uitgenoodigd om zich van alle bemoeijing met de bijzondere betrekkingen tusschen Engeland en Perzië te onthouden.

Later werd hem een tegengesteld verwijt gedaan, namelijk van koelheid en onverschilligheid jegens Engelands belangen; hij is nu onlangs van die zijde beschuldigd van niets gedaan te hebben om het Perzische gouvernement van de onderneming tegen Herat terug te houden. Of het nu ten gevolge van deze verwijten is, dat de heer *Bourrée* zijne betrekkingen met het Perzische hof heeft afgebroken, dan wel of nog andere redenen daartoe hebben medegewerkt, blijkt nog niet. Maar het heeft voorzeker eene vreemde houding, dat van Frankrijks zijde die betrekkingen worden afgebroken op het oogenblik dat een gezant van den Schach op weg is naar Frankrijk met geschenken en vriendschapsbetuigingen voor Keizer *Napoleon.*

Volgens te Weenen ontvangene mededeelingen, is de voormalige Russische generaal *Duhamel* in Perzische dienst getreden en tot opperbevelhebber van het leger te Herat benoemd. Vele Russische genie-officieren waren aanwezig bij de jongste krijgsoperatiën der Perziërs.

FRANKRIJK.

Volgens telegrafisch berigt uit Parijs, is in den financiëlen toestand van Frankrijk eene aanmerkelijke verbetering gekomen.

— Naar men verneemt, moet de Keizer zich ten hove ongunstig hebben verklaard over de al te groote weelde der dameskleeding, die volgens hem thans in eene uitstalling van mode-artikelen was ontaard.

— De politie is er in gesiaagd eenige personen te arresteren, die 's nachts oproerige plakkaten op de hoeken der straten van Parijs aanplakten en tot dusverre aan de nasporingen der politie hebben weten te ontsnappen. In een dier plakkaten wordt het brood tot een prijs van twaalf sous geëischt. Die eisch ging vergezeld van bedreigingen tegen het hoofd des staats en een beroep op de democratische en sociale republiek.

BELGIE.

Woensdag is in de kamer van afgevaardigden het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede voorgelezen. De zinsnede betreffende het onderwijs, luidt aldus: » Sire! de kamer van afgevaardigden deelt de belangstelling Uwer Majesteit in den vooruitgang van het lager en middelbaar onderwijs. De bloei van het hooger onderwijs heeft aanspraak op deselfde belangstelling en behoort het algemeen vertrouwen tot grondslag te hebben. De betrekkelijke vrijheid des hoogleeraars wordt beperkt door de vrijheid des gewetens van den leerling en door dien opregten eerbied voor het godsdienstig geloof der huisgezinnen, welke de constitutie voorschrijft en waarvan de regering niets dan de verantwoordelijke gemagtigde is. De regering van Uwe Majesteit heeft, door deze beginselen in herinnering te brengen, welke door onze instellingen geheiligd zijn en waarvan zij de standvastige en opregte toepassing wil, hare zorg aan den dag gelegd voor de toekomst onzer universiteiten; eene zorg, welke de kamer met haar deelt."

De discussiën over het adres zijn op Vrijdag bepaald; zij beloven vrij langdurig en onstuimig te zullen worden, te oordeelen naar de hevige taal der dagbladen over de hier bedoelde kwestie De heer *de Decker* wordt werkelijk door de clericale pers door het slijk gehaald, wegens zijne in den senaat gesproken woorden, waarbij hij erkend heeft dat de hoogleeraren, afgescheiden van hun onderrigt, vrij zouden zijn en blijven in het openbaar maken hunner godsdienstige en wijsgeerige meeningen.

— Den 25sten dezer maand zal voor het hof van assises van Oost-Vlaanderen de zaak behandeld worden van den welbekenden *P. J. F. de Geest*, ex-priester en rondventer van boeken, laatstelijk woonachtig te Gent, beschuldigd van in December 1855 een geschrift, *de Geheimen van de Biecht*, te

Gent verspreid te hebben, waarin hij zich, blijkens de acte van beschuldiging, aan hoon der godsdienst moet hebben schuldig gemaakt. De gezegde *de Geest* heeft bij het begin dezer vervolging het land verlaten, en is niet voor den president verschenen om zijn verhoor te ondergaan.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Donderdag den 20sten November.

In deze zitting is aan de orde de interpellatie van den heer *Meeussen*, omtrent de maatregelen, die van regeringswege genomen zijn ter uitvoering van art. 167 der grondwet, omtrent de godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen.

Na eene ontwikkeling van den geest en de bedoeling van gemeld grondwets-artikel en in verband daarmede van de wet op de kerkgenootschappen, heeft de heer *Meeussen* eenige feiten bijgebragt, waaruit van belemmering van het houden van openbare godsdienstoefeningen in plaatsen, waar men daartoe, volgens de 2de alinea van art. 167 geregtigd zou zijn, is gebleken. Die plaatsen zijn Ossendrecht, Uhlenkoten en Baarie-Nassau. Hij heeft derhalve gevraagd: 1) of de handelingen, die ten deze in Noordbrabant hebben plaats gehad, zijn geschied ten gevolge van bevelen van de Regering, en zoo ja, 2) of de Regering voor het vervolg zal voortgaan met het feitelijk beletten van openbare godsdienstoefening als door hem is aangeduid, dan wel of, in geval de Regering vermeent, dat die godsdienstoefening onwettig is, zij de beslissing daaromtrent zal overlaten aan de regterlijke magt.

De *minister van justitie* heeft in het breede den spreker beantwoord en hoofdzakelijk doen uitkomen, dat de Regering, verre van eenige godsdienstige vervolging tegen wien ook te bedoelen, evenwel geroepen is, de bestaande wet toe te passen. Z. exc. omschreef vervolgens de verschillende categoriën van verboden godsdienstoefeningen en gaf als beginsel der Regering te kennen, dat volgens den geest en de bedoeling der wet zelve, de beoordeeling daarvan is overgelaten aan het openb. ministerie, 't welk alleen bevoegd is een onderzoek in te stellen nopens het regt tot het houden van openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen, daar waar dit, krachtens de 2de alinea van art. 167 der gr.w., volgens wetten en reglementen, zonder interruptie heeft plaats gehad. Tot rigtsnoer strekt een kon. besluit van 1822.

Uit het onderzoek, dat nu door den procureur-generaal in Noordbrabant, op zijn verlangen, is ingesteld, blijkt, dat in de drie genoemde plaatsen het regt niet bestond tot het houden van processiën, als zijnde eerst gehouden *na* het besluit van 1822. Z. exc. legt voorts eenige staten over, die de slotsommen behelzen van het door den procureur-generaal in Noordbrabant ingesteld onderzoek. Z. exc. geeft met aandrang als het gevoelen der Regering te kennen, dat de politie wel uitsluitend verpligt is, overtredingen te constateren bij processen-verbaal, maar ook bevoegd is, die overtredingen te voorkomen uit den aard en volgens de roeping der politiemagt.

Het spreekt van zelf, dat daarbij met behoedzaamheid en gematigdheid moet worden te werk gegaan, vooral waar het blijken mogt, dat godsdienstoefeningen te goeder trouw zijn gehouden en zonder opzet om de wet te overtreden, en zoo zijn dan ook in den laatsten tijd voorschriften van hem uitgegaan. Mogten de belanghebbenden redenen vinden om zich te beklagen over het tegengaan van hetgeen zij vermeenen hun regtens te zijn vergund, dan kunnen zij zich daaromtrent tot de Regering wenden, die gaarne met de meeste onpartijdigheid hunne beweerde regten zal onderzoeken. 's Ministers ambtgenoot voor de zaken der R.-K. eeredienst heeft zich bereid verklaard, hem daarin alle noodige ondersteuning te verleenen.

De *minister voor R.-K. eeredienst* heeft die verklaring bevestigd en gezegd, dat bij zijn departement over deze zaak licht te verkrijgen is, dat niet is te versmaden. Hij hoopte en vertrouwde, dat door de gemeenschappelijke pogingen van de beide ministers, er een einde aan de ontstane moeijelijkheden komen zou.

De heer *van Lynden* verklaart geheel in te stemmen met het beginsel van de Regering.

De heeren *Meeussen*, *van Nispen* en *Storm* zijn bij herhaling opgekomen tegen het geopenbaarde beginsel van de Regering. Door de toepassing van zulk een beginsel, werd toch in ieder gegeven geval de kennisneming eener zaak aan het oordeel en de beslissing van de regterlijke magt onttrokken en zou dus het genot, bij de 2de alinea van art. 167 toegekend, tot niets worden teruggebragt.

Ook de *minister van justitie* heeft nog bij herhaling het woord gevoerd en is op het beginsel blijven staan, dat het de dure pligt der politie is, om de overtreding der wet te voorkomen en derhalve vervolgingen te vermijden.

Op voorstel van den heer *van Lynden* is besloten, de staten door den minister van justitie overgelegd, te doen drukken en ronddeelen, waarmede de interpellatie is afgeloopen.

Daarna is aan de orde de interpellatie van den heer *Hoynck van Papendrecht*, omtrent de uitvoering, welke de minister van justitie meent te moeten geven aan de bekende circulaire van den voormaligen minister van justitie, van den 20sten Februarij l.l., omtrent de geheimhouding van aanbevelingslijsten bij regterlijke vacaturen.

De heer *Hoynck van Papendrecht* houdt eene uitvoerige rede. Hij zegt van oordeel te zijn en vele leden der regterlijke magt met hem, dat aan den minister van justitie de bevoegdheid niet mag toegekend worden, om bij circulaire niet alleen aan de regterlijke magt bevelen te geven, maar zelfs geene verzoeken te rigten, omdat daardoor inbreuk wordt gemaakt op het beginsel van de onafhankelijkheid der regterlijke magt, waarin de hoogste waarborg voor onpartijdig regt gelegen is.

Nu evenwel de ondervinding geleerd heeft, dat de vorige minister van justitie van eene andere meening was en hij verzoeken aan de regterlijke magt gerigt heeft nu het gebleken is, dat het tegenwoordig hoofd van het ministerie door verschillende middelen de uitvoering dier circulaire tracht te handhaven, — nu acht spreker het tijdstip daar, om de vraag hier ter sprake te brengen, en nu acht hij het van groot belang, de zienswijze van de Regering en van den minister van justitie te vernemen, welke uitvoering hij aan de circulaire vermeent te moeten geven.

De regterlijke magt staat niet onder toezigt van den minister van justitie; deze is belast met het administratief gezag; de taak der regterlijke magt daarentegen is uitsluitend die van regtspraak. De grondwet heeft met de meeste naauwgezetheid de onafhankelijkheid der regterlijke magt verzekerd. Ook de wet op de regterlijke organisatie, een uitvloeisel van de grondwet, heeft aan die onafhankelijkheid op de meest bepaalde wijze kracht gegeven. Slechts eene vlugtige inzage van de eerste artikelen dier wet, is voldoende, om het stelsel te staven, dat geen magt in den staat bevoegd is bevelen aan de regterlijke magt te geven.

Maar ook is de Regering niet bevoegd verzoeken aan de regterlijke magt te doen. Dit betoogt spr. in de tweede plaats.

Bij de grootste onpartijdigheid is en blijft de regter ook mensch, en als de minister tot hem een verzoek rigt, zal hij dat dan durven weigeren, daar hij weet dat de minister op zijne herbenoeming grooten invloed zal uitoefenen? Mag de minister hem in dien moeijelijken tweestrijd brengen? Maar er is meer: al zou men aannemen, dat de minister bevoegd is een verzoek aan de regterlijke magt te rigten, dan houdt dit op, wanneer het verzoek, ten gevolge van niet-opvolging, meer wordt dan een verzoek, en het karakter aanneemt van een bevel.

Spr. komt nu tot de bewuste circulaire. Zij strekt om aan de regterlijke collegiën het verzoek te doen, om te willen toezien, dat de aanbevelingen of voordragten ter voorziening in bestaande vacatures, geheim worden gehouden. Misschien is het daarbij de bedoeling geweest, om te verwijzen naar art. 28 regterlijke organisatie. Dit kan echter niet opgaan. Immers is daarbij sprake van gevoelens in de raadkamer over *regtshangige gedingen.* Maar dit in het midden latende, moet spreker opkomen tegen het hoofddenkbeeld, alsof de aanbevelingslijsten zouden zijn van geheimen aard. Dit is niet te rijmen met de wet op de regterlijke organisatie. Bij die wet zijn ten aanzien der voordragten van leden van den hoogen raad en bij de provinciale geregtshoven zoodanige bepalingen voorgeschreven, dat daarbij alle denkbeeld van geheimhouding uitgesloten wordt.

Maar in stede van geheimhouding, houdt spr. de publiciteit ten dezen voor wenschelijk. Dit is het zeker in het belang der Regering, opdat de haar voorgelegde voordragt de meest mogelijke waarborgen van geschikte kandidaten opleveren.

De *minister van justitie* heeft de circulaire verdedigd. Hij is dienaangaande met de zienswijze van zijn ambtsvoorganger eenstemmig, dat de openbaarmaking der voordragten is in trijd met de regelen van kieschheid en betamelijkheid. Ofschoon z. exc. gaarne toegeeft, dat art. 28 der wet op de regterlijke organisatie spreekt van regtshangige gedingen, waaromtrent de geheimhouding aan de regterlijke collegiën is opgelegd, zoo is hij evenwel van oordeel, dat bij analogie daaronder ook is begrepen het doen van voordragten of nominatiën.

De heeren *van Akerlaken*, *Godefroi* en *Dullert* hebben zich met nadruk tegen den geest en inhoud der circulaire verklaard en dan ook met kracht bestreden de analogische uitlegging, door den minister aan art. 28 gegeven. Eerstgemelde beweerde, dat door die circulaire was inbreuk gemaakt op de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van de regterlijke magt, die niet onder, maar nevens de uitvoerende magt is geplaatst, en dat dus de regterlijke magt niet gehouden is op te volgen bevelen of voorschriften van de uitvoerende magt, al mogen zij dan ook in den vorm van verzoeken zijn gegeven.

Inzonderheid deed de heer *Godefroi* uitkomen, dat dergelijke voorschriften doelloos zijn, omdat zij geen gevolgen hebben op de overtreders zelve, maar daarentegen eene onregtvaardigheid plegen jegens de aanbevolenen, die door de terzijdestelling eener nominatie het slagtoffer zijn geworden van de luim des ministers. Hij waarschuwde mitsdien met ernst, dat de minister van justitie door dergelijke aanschrijvingen niet verstoren zou de goede verstandhouding tusschen deze en de regterlijke magt bestaande.

Wegens het vergevorderde uur is de voortzetting der beraadslagingen bepaald op morgen ochtend te 11 uur.

'sGRAVENHAGE, 21 November.

Men verneemt dat door een aanzienlijk getal eigenaars van windkorenmolens uit verschillende provinciën des lands, een adres is opgezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, inhoudende bezwaren wegens den aanslag der grondbelasting over voormelde molens.

— Uit Aken schrijft men, dat *Felix Pyat* den 16den dezer weder in vrijheid is gesteld. Zoo als men weet, was deze Fransche uitgewekene tot vier weken gevangenisstraf veroordeeld ter zake van het gebruiken eener valsche pas. Naar men zegt, zou *Felix Pyat* aan onze regering het verzoek hebben gedaan zich in Nederland te mogen vestigen, alwaar zich nog meerdere politieke vlugtelingen, als *Eugène Sue*, *Charras* en *Barbès* bevinden. Betreffende *Eugène Sue* wil men weten dat hij op het punt staat naar Savoye te vertrekken, omdat het Hollandsche klimaat hem niet bevat.

— Naar men verneemt, heeft de bisschop van Munster besloten om te Kevelaer eene prachtige kerk te stichten, aan de maagd *Maria* gewijd, en heeft hij een' brief uitgevaardigd aan de Nederlandsche belijders der R.-K. godsdienst en inzonderheid aan de zoodanige, die gewoon zijn naar genoemde plaats ter bedevaart te gaan, om tot den aanbouw dezer kerk bij te dragen, en alzoo in de behoefte eener grootere kerk aldaar te helpen voorzien.

LEEUWARDEN, 19 November.

Zooals reeds vroeger is gemeld, heeft de inenting van het rundvee tegen de besmettelijke longziekte in de laatste twee maanden weder op uitgebreide schaal in deze provincie plaats gevonden. Tot dusver zijn van p. m. 250 veehouders ongeveer 4000 stuks (kalveren boven de 6 maanden, hokkelingen en enterrieren) ingeënt, die, op weinige uitzondering na, in de termen vallen, om, zoo zij aan de gevolgen mogten sterven (hetgeen tot heden echter nog slechts met één rund is geschied), door de provincie aan de eigenaars te worden vergoed; terwijl buitendien nog ruim 1100 runderen boven 3-jarigen ouderdom voor rekening en risico der eigenaars de kunstbewerking hebben ondergaan. Meerendeels behooren deze runderen tot gezonde beslagen.

Het is slechts te hopen, dat het middel werkelijk voorbehoedend moge blijken te zijn, daar de longziekte niet ophoudt zich in dit gewest te verspreiden. Gedurende den herfst van 1855 kwamen wekelijks gemiddeld 37 gevallen voor en werden p. m. 15 nieuwe stallen per week aangetast; thans zijn beide cijfers $2\frac{1}{2}$ maal zoo groot en klom dat der nieuwe stallen zelfs eens tot 46 in de week. Terwijl voorts in 1855 tot den 14den November slechts 512 runderen aan de ziekte stierven en 1156 te dier zake werden afgemaakt, beliepen die cijfers over hetzelfde tijdvak van dit jaar 1735 en 3090 en dus in het geheel 3157 meer dan in 1855 of bijna tweemaal zooveel. De ziekte heerscht op dit oogenblik in 29 van de 43 gemeenten dezer provincie, doch het hevigst steeds in het middenpunt en de westelijke, zuid-westelijke en zuidelijke gemeenten, waar men de grootste veestapels vindt. Het totale cijfer der runderen, die van de invoering der reglementaire verordeningen tegen de longziekte in dit gewest (17 December 1849) tot dusverre (bijna 7 jaren dus) aan die ziekte verloren gingen, bedraagt 18,910, waarvan, blijkens bovenstaande opgaven, in de thans verloopen $8\frac{1}{2}$ maand van 1856 alleen meer dan $\frac{1}{4}$.

ASSEN, 22 November.

Dingsdag is te Koevorden een kleermaker, beschuldigd van bigamie, in verzekerde bewaring genomen en herwaarts opgezonden. Hij was in 1840 in Indië gehuwd, verliet vrouw en kind en huwde later in 1851 te Amsterdam, zijne geboorteplaats, met een meisje uit Koevorden, waar hij zich met der woon nederzette. Zijne eerste vrouw ontmoette hem daar als bedelaarster, werd dusdanig in hechtenis genomen en maakte den regter met de wandaad van haren man bekend.

GRONINGEN, 22 November.

Deelden wij in ons voorlaatste nommer mede, dat de gedenkdag van het vijfentwintigjarig hoogleeraarsambt van onzen hooggeschatten stadgenoot, den hoogleeraar L. G. PAREAU, op den 16den dezer door vele vrienden in deze stad, alsmede door de tegenwoordige theologische studenten dezer hoogeschool, met groote belangstelling was herdacht, — thans kunnen wij er bijvoegen, dat eergisteren ook eene commissie van oud-studenten (bestaande uit de heeren THODEN VAN VELZEN, pred. te Leeuwarden; RUTGERS en LORGION, pred. te Groningen; THODEN VAN VELZEN, pred. te Bergumerheide; BROUWER, pred. te Oudkerk, en POELMAN, pred. te Holwierde), namens een aanzienlijk getal voormalige kweekelingen, uit verschillende gewesten van ons vaderland, den waardigen leermeester heeft begroet en hem als een bewijs van hunne erkentelijkheid een tweetal kostbare geschenken heeft aangeboden. Onder hartelijke toespraken werden de geschenken door deze heeren aangeboden en met dankbaarheid door den leeraar aanvaard. Ook de avond van dien dag werd aan eene gezellige bijeenkomst gewijd en de vriendschapsband, die den leermeester en zijne voormalige kweekelingen verbond, op nieuw bevestigd. In veler hart leeft gewis de wensch, dat de edele PAREAU nog lang tot nut der hoogeschool en ten zegen der gemeente moge werkzaam zijn.

— Eergisteren is door de regtbank alhier veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van zes weken en in de kosten, zekere alhier wonende arbeider J. PH. K, en wel ter zake het toebrengen van slagen, stooten en verwondingen aan een zijner medeburgers.

— Sedert l.l. Woensdag avond wordt alhier vermist de vrouw van J. HAFMAN, wonende in den Breeden-gang. Zij heeft dien avond tusschen 5 en 6 uur hare woning verlaten, met het doel om hare dochter in de Visscherstraat te bezoeken, doch heeft men sedert nog niets weder van haar vernomen. Daar zij eenigzins bijziende was, vreest men maar al te zeer dat zij bij de Poelepoorten- of St.-Jans-brug in het water is geraakt. Zij was gekleed in een groen bont jak, zwart katoenen rok en blaauwen boezelaar en had een geel oorijzer. Ieder die van de vermiste eenig narigt kan geven, zal best doen zich bij den diepbedroefden echtgenoot te vervoegen.

— Gisteren leed de Herv. gemeente te *Veendam* een treffend verlies, door het overlijden van haren waardigen herder en leeraar I. SANNES. Een langdurig lijden was de bode van den naderenden dood. Algemeen geacht en bemind, — is zijn verlies des te gevoeliger, want bijna eene halve eeuw was hij in 's Heeren gemeente werkzaam, het eerst te Burum en Munnekezijl, daarna te Noordlaren, vervolgens te Noorddijk, en eindelijk meer dan dertig jaren te Veendam.

— In den nacht van j.l. Maandag op Dingsdag is er brand ontstaan in het huis van den bode van Stadskanaal naar Winschoten A. KOSTER, te *Stadskanaal*, gem. Wildervank. Het geheele huis is tot den grond toe afgebrand. De vrachtwagen was met goederen beladen en is mede eene prooi van het vernielende vuur geworden, alsook twee paarden en eene koe. De zwijnen hebben zich met de vlugt gered. Van den inboedel heeft men alleen het meubelair kunnen redden; het hooi en wat dies meer zij is geheel verbrand. De oorzaak van den brand is geheel onbekend. Alles was tegen brandschade verwaarborgd.

Gisteren namiddag omstreeks half drie, ontstond er brand in de boeren behuizing bewoond door G. TOREN, te *Midwolde* in 't Oldambt. Het vee, ten getale van dertig stuks, en twaalf paarden, benevens het huisraad is gered: doch al het gedorschen en ongedorschen graan, benevens alles wat zich in de schuur bevond, is eene prooi der vlammen geworden. Hoewel de oorzaak van den brand onbekend is, schijnt hij midden in de schuur het eerst ontstaan te zijn. — Naar men verneemt is het huis behoorlijk voor brandschade verzekerd, doch de losse goederen, waaronder ook het graan behoort, waren niet verwaarborgd, zoodat de eigenaar daardoor aanzienlijk schade lijdt.

— Door de provinciale staten van Friesland is op voorstel van ged. staten besloten uit de provinciale fondsen eene som van *f* 1000 beschikbaar te stellen tot bevordering der inzending van bijdragen tot de landbouw-tentoonstelling te Parijs, in 1857.

Door de provinciale staten van Gelderland is ten zelfden einde eene som van *f* 1500 ter beschikking gesteld.

Door de provinciale staten van Utrecht is besloten de prov. commissie van landbouw, onder dankbetuiging voor de bewezene diensten, te ontbinden.

— Een meer of minder verontrustend verschijnsel wordt thans op onderscheidene landerijen in het noorden van ons land waargenomen, namelijk de vele wormen, die de wortels van het reeds boven den grond staande winterkoren afbijten of doorknagen, zoodat het op vele streken bijna geheel wegsterft, ten gevolge waarvan op sommige plaatsen geheele akkers met rogge weder zijn omgeploegd. Zulks wordt niet alleen opgemerkt in sommige streken van Drenthe en Overijssel, maar ook in het Hannoversche, alwaar dit zoo erg moet zijn, dat gansche akkers door dit ongedierte zijn verwoest. Men schrijft deze plaag aan de zachte weersgesteldheid toe, en wel te meer, dewijl, nu het weder eenigzins guurder begint te worden, de wormen zich bij elkander vereenigen, zoodat men op enkele plaatsen somtijds eene groote menigte bijeen vindt.

— De treurige ervaring vooral in den laatsten tijd zoo dikwerf opgedaan, dat in de koloniën van weldadigheid misdrijven gepleegd en meer bepaaldelijk zoogenoemde brandbrieven geschreven worden alleen met het doel om uit die bedelaarskoloniën naar de gevangenissen te worden overgebragt, heeft ook reeds in de Tweede Kamer de opmerkzaamheid tot zich getrokken. Bij het dezer dagen in de afdeelingen gehouden onderzoek toch omtrent het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1855 (*fonds voor kolonisatie van behoeftigen*) hebben eenige leden den wensch geuit om van de Regering te vernemen, wat hoofdzakelijk als de oorzaak van dit betreurenswaardig verschijnsel, naar haar gevoelen, moet worden beschouwd? Zij vroegen, of dit aan eene minder goede of genoegzame voeding, of wel aan weerzin tegen arbeid is toe te schrijven; en wat betreft de verzonden wordende brieven met bedreiging van brandstichting, welke niet wel anders dan groote ongerustheid bij de ingezetenen kunnen verwekken, wenschten zij bepaaldelijk, dat maatregelen genomen zouden worden, om hunne verzending te beletten.

De gemeenschap met stoombooten tusschen Europa en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Belangrijk komt ons voor de volgende opgave, waaruit blijkt op welke wijze op dit oogenblik door stoomschepen in de gemeenschap tusschen Europa en de Vereenigde Staten van Noord Amerika voorzien wordt. Wij zien daaruit, dat in werking zijn:

I. Tusschen Liverpool en New-York twee liniën, 1) de Collinslinie met 4 raderbooten: *Atlantick* (van 3000 ton inhoudsmaat), *Baltick* (3000), *Adriatick* (4200), en *Erickson* (1800). 2) de Cunardslinie, insgelijks met 4 raderbooten: *Persia* (3600), *Africk* (2250), *Asia* (2260) en *Europe* (2250).

II. Tusschen Liverpool en Boston, de Cunardslinie, met de 4 raderbooten: *America* (1800), *Arabia* (2250), *Canada* (1800) en *Niagara* (2250).

III. Tusschen Glasgow en New-York, de Schotsche linie, met drie schroefbooten: *Edinburg* (2500), *New-York* (2150) en *Glasgow* (1962).

IV. Tusschen Londen, Cork en New-York, de Corker linie met 2 schroefbooten: *Minna* (1300) en *Brenda* (1300).

V. Tusschen Havre en New-York, drie liniën: 1) de Cunardslinie, met 4 schroefbooten: *Aetna* (3000), *Jura* (3000), *Libanon* (2000) en *Encua* (2000), benevens 1 raderboot: *Cambria* (1800). 2) de Fransche linie met 3 schroefbooten: *Alma*, *Barcelona* en *Sebastopol* (ieder van 1500 ton); en 3) de oude linie van Havre met 3 raderbooten: *Arago* (2700), *Fulton* (2500) en *Union* (2500).

VI. Tusschen Antwerpen, Southampton en New-York, de Belgische linie, met 5 schroefbooten: *la Belgique*, *la Constitution*, *Leopold I*, *le Duc de Brabant* en *le Congrès*, elk van 2500 ton.

VII. Tusschen Bremen, Southampton en New-York, de Bremer linie, met 2 raderbooten: *Washington* en *Herman*, ieder van 2000 ton.

VIII. Tusschen Liverpool en Philadelphia, de Philadelphia linie, met 3 schroefbooten: *City of Baltimore* (2367), *City of Washington* (2380) en *City of Manchester* (2109).

In het geheel bestaan er dus voor de gemeenschap tusschen de oude en de nieuwe wereld acht punten van uitgang en elf liniën, die 38 schepen (te weten 20 schroef- en 18 raderbooten) in de vaart hebben.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 22 November.

Volgens de jongste berigten uit Konstantinopel, heeft de Turksche groot-vizier en hoofd van het nieuwe ministerie, *Reschid*-pacha, — *Ali*-pacha, den vroegeren groot-vizier, tot is minister van binnenlandsche zaken doen benoemen; *Riza*-pacha met de portefeuille van oorlog belast, terwijl *Mustapha*-pacha zonder portefeuille in het kabinet is getreden.

LONDEN, 22 November.

Men begint ook hier de heropening van het congres te Parijs als meer waarschijnlijk te beschouwen.

Volgens de *Times*, ondervindt de oplossing van het geschil omtrent Neufchâtel nieuwe moeijelijkheded.

Voorts deelt dat blad mede, dat er eene zamenzwering van de Lazaroni te Napels is ontdekt, die ten doel had om alle daar aanwezige Fransche en Engelsche onderdanen te vermoorden, in geval van zijde dier mogendheden vijandelijkheden tegen Napels werden begonnen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 22 *November*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{1}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$75\frac{1}{4}$.
Dito Dito	» 4	»	$94\frac{1}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$73\frac{3}{4}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{3}{8}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$82\frac{3}{4}$.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$75\frac{1}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	23.
Dito Binnenl	» 3	»	$36\frac{7}{8}$.
PORTUGAL	» 3	»	$43\frac{1}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	103.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{1}{8}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$83\frac{1}{2}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	83.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito. 6de serie	» 5	»	$94\frac{13}{16}$.

LONDEN, 22 *November*. Consols $94\frac{1}{4}$.

PARIJS, 22 *November*. Fransche 3 pCt. 68.05.

KERKNIEUWS.

NIJMEGEN, 19 Nov. De kerkeraad der Nederduitsch Hervormde gemeente alhier heeft, ter vervulling der bestaande vacature, heden avond het navolgende twaalftal predikanten opgemaakt, alphabetisch gesteld: ALINGH PRINS te Korte Zwaag, AMERON te Bolsward, BERLAGE te Naarden, BROUWER te Oudkerk, BRUTEL DE LA RIVIÈRE te Meppel, DENIER VAN DER GON te Zoeterwoude, ESCHER te Dronrijp, LAURILLARD te Zandpoort, POELMAN te Holwierda, RIEDEL te Stadskanaal, SCHAAFF te Tjerkwerd, STAM te Hellouw.

— Ds. W. P. Wolters te Grootebroek is andermaal te Schagen beroepen; — de nieuw gestichte Herv. gemeente in den Anna-Paulowna-polder heeft tot eersten herder en leeraar beroepen den heer A. G. Pareau, kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Zuid-Holland.

— Ds. J. Boer Knottnerus heeft van de op hem uitgebragte beroepingen, die naar Oude- en Nieuwe-Wetering aangenomen.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 20 Nov., *Meijboom* Frederik Hendrik, Uleaborg; *de Jonge* Jantina, Dantzig; *Mudder* Onrust, Elmshorn.
TEXEL 19 Nov., *Drent* Anna Catharina, Londen; *Colle* Jonge Pieter, Suriname; — 20 *de Lang* Johanna Christina, Sur.; *Gruppelaar* Hillech., Livorno; *Lopius* Waakzaamheid, Liverpool; *Kuyper* 5 Gezusters en *Bonnega* Argo, Newc.; *Veldhuis* Prov. Overijssel, Dundee; *Vos* Anna Aletta, Inverkeithing; *Loodijzen* Gebroeders, Archangel; de laatste met zware schade.
VLIE 18 Nov., *de Boer* Eendragt, Memel.
HELVOET 19 Nov., *Hangelbroek* Antje Witsenborg, Riga; *Boiten* Gesina Siers, Memel; *Wolthekker* Sophia Klasina, Libau.
VEERE 17 Nov., *Staal* Margaretha, v. Riga n. Antw., als bijlegger.
LIVORNO 11 Nov., *Holm* Adolf van Nassau, Amst.
DUINKERKEN 17 Nov., *Klein* David, Koningsb.
BIJ DUNGENESS 16 Nov., *Jongebloed* Maria, v. Memel n. Nantes; — 17 *Wulp* Stad Schiedam, v. Hartlepool n. Ceylon.
FALMOUTH 17 Nov., *Weij* Hilke, Taganrog; *Post* Gesina, Ibraila.
BOSTON 17 Nov., *Vell* Engelina, Riga.
LEER 9 Nov., *Visser* Vr. Luppina en *Legger* Jant. Catharina, Amst.
BREMERHAVEN 17 Nov., *Mulder* Vriendschap, Stockholm; — 18
CUXHAVEN 18 Nov., *Pronk* Gesina, v. Windau n. Amst.
BERGEN 8 Nov., *Vernes* Merwestroom, Dordrecht.
STOCKHOLM 11 Nov., *Thaden* Anke Berg, *Lukens* Gesina Johanna en 12 *Spijkman* Hendrika Margaretha, Petersb.
NERVA 5 Nov., *Pauls* Margaretha Debora, Liverpool.
ARENDAL 4 Nov., *Steffens* Jonge Andreas, Petersb.
BRAEKKESTOE 27 Oct., *Mellema* Jacobus en Antonie, Riga; *Konnig* Klasina, Osterrisoer.
THISTED 12 Nov., *Konterman* Vr. Renske, Stettin; *Olthoff* Abeldina, Noorwegen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 20 Nov., *Pik* Jennikke Hendrika, Lissabon; *Pekelder* Heidewika Regina, Stockholm.
VLISSINGEN 18 Nov., *van Eijk* Adriana Francisca, Engeland.
KONSTANTINOPEL 1 Nov., *van Rijn* de Vrede, Girgenti; *de Ruijter* Cadsandria, Livorno; — 2 *van der Kooi* Antje, Amst.
CARDIFF 16 Nov., *Walker* Fides, Marseille.
GLASGOW 17 Nov., *Caspers* Fenna, Demerary.
BREMERHAVEN 18 Nov., *Sluitje* Jogchemina, Altona.
CUXHAVEN 18 Nov., *Zwanenburg* Anna Maria Henriëtte, B. Ayros.
BERGEN 30 Oct., *van Duinen* Regina en 3 Nov. *Goossens* Arend, Holland.
ALTONA 18 Nov., *Dost* Vr. Gesina, Groningen.
DANTZIG 14 Nov., *Holstein* Vriendschap en *Visser* Catharina Maria, Harlingen.
BOLDERAA 11 Nov., *Hilbrands* Wendelina, Noorw.; *Schabeling* de Maas, Holland; — 12 *Dik* Alida Sinnige en *Korte* Hendrika Margar., Elseneur; — 13 *van der Baan* Johanna, Holland; — 14 *Velt* Lisette, België; — 15 *Meijer* Maria Augusta en *Beekman* Johanna, Elseneur.
KROONSTAD 7 Nov., *Jonker* Zwaanette, Hull; — 16 *Dijk* Barend, Harlingen.
RENDSBURG 14 Nov., *Top* Vr. Elisabeth, Sonderburg; — 16 *de Vries* Wobbegiena, Bordeaux; *Visser* Anna Sophia, Gron.
HOLTENAU 13 Nov., *Sprik* Juliana Louisa en 16 *van Driesten* Grunus, de Weser.

In lading.

STOCKHOLM 14 Nov., *Kwint* Anna Berendina, de Oostzee.

Zeilklaar.

LONDEN 17 Nov., *Rooderkerk* West-Kapelle, Antw.; *Legger* Drie Broeders, Lubeck.
STOCKHOLM 12 Nov., *Vlas Pot* Gesina Mensinga en *Boon* Jantina, Engeland; *Mooi* Hendrika Geerdina, Rostock; — 13 *Beukema* de Marne, Holland.

Zoutkamp, 21 Nov. Binnengekomen 20 Nov., *Pluktje* Hermanna Hendrika, Newcastle.

Hull, 17 Nov. Aangaande het schip Maria Janna Jacoba Barendina, kapt. *A. van Veen*, van Aalborg naar Newcastle, op Kilsea gestrand, wordt gemeld, dat het volk gered en de inventaris geborgen was.

Lowestoft, 17 Nov. Het schip Jonge Andries, kapit. *Steffens*, van Petersburg naar Amsterdam, is alhier lek en met verstopte pompen binnengebragt.

Yarmouth, 17 Nov. Het schip Fennegiena, kapit. *Peper*, van Stettin naar Fisherow, is alhier met verlies van roer en van zeilen binnengebragt.

Calmar, 15 Nov. Het schip Eendragt, kapit. *Goosens*, van Petersburg naar Elseneur, om order, is den 12den dezer, in Calmar Sund, na gestooten te hebben, gezonken, doch het volk gered en alhier aangekomen.

Hjörring, 13 Nov. De Nederl. kof Annechiena, kapit. *Oostra*, van Gothenburg naar Hull, is den 10den dezer op Kjullstrand gestrand, doch het volk gered.

Christiansand, 12 Nov. Van hier uit zijn de stengen zigtbaar van een gezonken Hollandsch vaartuig.

Gepraaid: 24 Sept., op 8° 59′ N.Br., 24° 44′ W.L., *Kruijssel* Witte Cornelis de With, v. Amst. n. Bat. — Den 27 Sept., op 12° 35′ N.Br., 25° 14′ W.L., *Lucas* Elisab. en Jacoba, v. Amst. n. Akyab. — Den 16 Oct., op 54° 10′ N.Br., 4° 16′ W.L., *de Jonge* Anna Elisab., v. Galatz n. Bergen, alles wel aan boord.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

17 Nov. *Schabeling*, de Maas, v. Riga n. de Maas, m. granen.
— *Dik*, Alida Sinninge, v. Riga n. de Noordzee, m. lijnzaad.
18 — *Ostema*, Hunsingo, v. Koningsb. n. Londen, m. haver.
De wind den 17 Nov. W.Z.W., W.; den 18den N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 20 Nov., *van der Zee* Drie Vrienden, Tjilatjap; — 21 *Carst* Tweelingzusters, Bat.; *Bouman* Johanna Brons, Charleston; *Kwint* Hendrika Gesina, Livorno; *Drent* Anna Catharina, Londen; *Harding* Alida, Memel; *Dallinga* Anna Hendrika, Bremen.
TEXEL 20 Nov., *van der Woude* Vr. Dieuwke, Londen.
HELVOET 20 Nov., *Alcock* Admiraal Windham, Guernsey; *Schuur* Aaltje Pronk, Belfast; *Vorenkamp* Cornelia Alida, Newc.; *Walker* Maria, Libau.
HARTLEPOOL 18 Nov., *Olthoff* Jantina, Kampen.
LONDEN 19 Nov., *van der Valk* California, Patras.
Bij SANDGATE 18 Nov., *Sandberg* Julia, v. Cagliaria n. Gothenb.
SCILLY 15 Nov., *Bakker* Neptunus, v. Odessa, 17 n. Falm. vertr.
BILBAO 10 Nov., *Potjewijd* Agatha Geertruida, Liverpool.
KONSTANTINOPEL 9 Nov., *Huberth* Texel, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 21 Nov., *Smaal* Bertha, Napels; *Paulsen* Minerva, Newcastle.
TEXEL 21 Nov., *Stam* Vereeniging, Yarmouth; *Zeeman* Amerika, Bat.; *Berkelbach van den Sprenckel* Dionysia Cath., Rangoon; *Huges* Sperwer, Surin.; *Hofker* Pegasus, Curaçao.
LIVERPOOL 18 Nov., *de Jonge* Margar. Arend. en 19 *Wanhaak* Oostzee, Triëst.
DUNDEE 16 Nov., *Veldhuis* Prov. Overijssel, Zwolle.
FALMOUTH 17 Nov., *Gust* Antonia Franc., v. Ibraila n. Exeter.
THISTED 12 Nov., *Konterman* Vr. Renske, Stettin.
ODESSA 7 Nov., *Dade* Johanna Fred., Antw.
MESSINA 14 Nov., *ten Cate* Cornelissoon, Lond.

Zeilklaar.

MARSEILLE 17 Nov., *Bragt* Lucretia, Falm.

In lading.

LONDEN 19 Nov., *van Sluis* Annechiena, Harburg.

SCHEEPSVRACHTEN.

Groningen, 21 Nov. Naar Yarmouth 31 sh. en 10 pCt. per 10 qr. haver; naar Amsterdam of de Zaan *f* 5 per last gerst.

Dantzig, 17 Nov. De vrachten zijn weder iets beter, gesloten naar Amsterdam *f* 21 per last rogge, naar Londen en Hull 5 sh., Grangemouth en Leith 4 sh. 9 d. per qr. tarwe.

Koningsbergen, 16 Nov. In de laatste week zijn hier 16 schepen binnengekomen en 57 uitgeloopen; bevracht naar Londen 5 sh. per qr. tarwe, de Oostkust van Schotland 4 sh. 6 à 9 d. per dito, Hull 47 sh. per ton hennep.

HANDELSBERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 21 *November*.

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. 63, 63 1/16, 63; Dito Dito 3 pCt. 75⅛, 75 3/16, 75⅛; Dito Dito 4 pCt. 94, 94 1/16; O. I. Leening 4 pCt. 93¼, 93⅜; Handel-Maatschappij 4½ pCt. 133, 133¼. — Spanje, Onb. Stukk. 1¼ pCt. 22⅞, 23, 23; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 36 11/16, 36¾, 36⅝; Coupons-Bewijzen 5 3/16. — Portugal, te Londen 3 pCt. 43⅞, 44, 43 15/16. — Rusland, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102⅝, 102⅞, 102¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101⅛; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt 92, 92¼; Dito 4½ pCt. 92¼; Dito bij *Hope* 4 pCt. 83¼. — Polen, Cert. 4 pCt. 76.

Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 73¼, 73¼, 73¼; Dito Nation. 5 pCt. 74 13/16, 74 15/16, 74 13/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 38 1/16, 38⅛, 38⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 38 1/16, 38⅛, 38⅜; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 82 3/16, 82¼, 82 11/16; Bras. 1843 5 pCt. 96⅛; Mexik. 20⅝, ⅞, 11/16; Dito Onb. 20¼, ⅞, 15/16; Grenad. 20¼, ⅜, 7/16; Dito Onb. 20¼, ⅜, 1/16; Dito Uitg. 6⅝; Ecuador 14½; Dito Onb. 13 15/16, 14; Venez. 33⅞, 34, 33 15/16; Dito Onb. 33⅞, 34, 33 15/16; Dito Uitg. 14¼; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 93 7/16, ½, 7/16; Dito 6de Serie 94 11/16, 95, 94 13/16; 5 pCt. Eng. Russen 96.

Holl. fondsen waren heden bij eenige affaire in Integralen en 4 pCts. goed prijshoudend. — Van vreemde effecten vertoonden zich in 5 pCts. Russ. bij *Stieglits* eenige verkoopers, waardoor zij iets flaauwer waren. — Oostenr., die aanvankelijk eene neiging tot verderen achteruitgang vertoonden, zijn later, ten gevolge van eenige inkoopen, weder nagenoeg als gisteren gebleven. — In Spaansche was de stemming iets minder vast, bij eenigen omzet in de beide hoofdsoorten. — Naar Mexic. en Venez. was eenige meerdere vraag. — Het geld was heden ter beurze meer gevraagd.

Spaansche Cred. *f* 59½, *f* 57½, *f* 57¾; dito bij *Rothsch.* *f* 116, *f* 118½, *f* 116; Sardinie *f* 100; Aand. Beijersche Spoorweg *f* 32¼, ½; 7 pCts. Illinois Central 86¼, ⅜, ½.

Koers van het Geld: Beleen. 5; Prolong. 5¼; Disc. 5 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63; Spaansche 1¼ pCt. 22 15/16 a 23; Binnenl. 3 pCt. 36¾; Metall. 5 pCt. 73¼.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *November*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,35
Oude 70 ℔ *f*	N. Winter 52 ℔ *f* 4,55	- - 42 - - 3,55
N.Oml.1856 66 - 8,00	- 54 - - 5,05	- - 44 - - 3,80
- - 68 - - 9,90	- 56 - - 5,55	
- - 70 - - 10,00	Zomer 54 - - 4,55	BOONEN.
- Old. 66 - - 7,50	- 56 - - 5,05	Paardeb. *f* 6 a *f* 6,50,75
- - 68 - - 8,50	Knobbe 60 - - 5,90	Gr. Erwt. *f*
- - 70 - - 9,50	- 62 - - 6,30	Graauwe dito *f*
- - - -	HAVER.	
ROGGE.	N. Dikke 36 ℔ *f*	ZADEN, ENZ.
N. Inl. 60 ℔ *f* 5,35	- 38 - -	Old. Kools. *f* 12 tot *f* 14,75
- 62 - - 5,95	- 40 - - 3,30	Oml. dito *f* 12 tot *f* 15,50
- 64 - - 6,55	- 42 - - 3,50	Zomerzaad *f* 9 a 11½
Oude 66 - - 7,25	- 44 - - 3,70	G. Mosterdz. *f* 8 tot *f* 11,50
BOEKWEIT.	- 46 - - 3,90	Lijnzaad *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 5,85	- 48 - - 4,10	Dodderzaad *f* 7 tot *f* 9,75
- - 62 - - 6,35	- 50 - - 4,30	Gr. Gort *f* 10 a *f* 11
- - 64 - - 6,85	N.W. Voer 36 - - 2,85	Parel dito *f*
- Zw. - 60 - - 5,65	- - 38 - - 3,05	Raapolie per vat *f* 51½
- - 62 - - 6,15	- - 40 - - 3,25	
64 - - 6,65	N. Zw. - 36 - - 2,95	
- 66 - -	- - 38 - - 3,15	

Tarwe met weinig handel in een deen. — Rogge slap en vooral de ligte soorten tot genoteerde verlaagde prijzen te vergeefs aangeboden. — Boekweit prijshoudend. — Gerst slap en tot 25 cent lager nog bijna zonder koopers. — Dikke en Voerhaver in een doen; Zwarte iets lager. — Boonen met geringen handel. — In Zaden niet omgegaan. — Gort als voren.

LEEUWARDEN, 21 *Nov.* De aanvoer van alle graansoorten was heden grooter dan de vorige week en de handel tamelijk uitgebreid. Puike Tarwe met goede vraag tot vorige prijzen; ordinaire minder begeerd; puike *f* 11,50,75; knappe *f* 9 a *f* 10,40; ordin. *f* 8,40,60. Roode puike *f* 11,50; knappe *f* 9,75 a *f* 10. — Rogge iets lager met minder kooplust; Arch. *f* 8 a *f* 8,10; Inl. *f* 8 a *f* 8,35. — Boekweit 20 à 30 ct. hooger met meer beperkte kooplust; Vr. Zand *f* 7,50,70; Veen *f* 6,50,90. — Winter-Gerst in de beste soorten als voren, ligtere lager; puike *f* 5,55,70; ligtere voor fouragie *f* 4,25,75. — Haver in de puike fijne soorten tot 20 en in de Voer dito tot 30 cent lager met vrij goeden kooplust; fijne *f* 3,70 a *f* 4,10; Voer *f* 3,15,35; ordinaire *f* 2,70,85.

AMSTERDAM, 21 *Nov.* Tarwe in een doen: 128 ℔ witb. Pools. *f* 490; 129 ℔ n. dito *f* 470; 128 ℔ jar. dito *f* 473, *f* 480; 127 ℔ dito *f* 450; 126 ℔ Lubecker *f* 440; 129 ℔ n. Gelders. *f* 387; 128 ℔ dito *f* 390. — Rogge bij kleinigheden als voren, bij partij iets lager: 121 ℔ Donau *f* 240; 118, 119 ℔ Arch. *f* 230, *f* 233; 119 ℔ dito *f* 234; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 225, *f* 228; 117 ℔ dito *f* 223 bij partij. — Gerst in een doen: 100 ℔ Old. Winter *f* 190. — Haver niet dan tot lagere prijzen te plaatsen. — Boekweit schaars ter veil en met meer kooplust, zijnde weder hooger betaald: 120 ℔ Holst. *f* 250.

Koolzaad 1½ p. vl. hooger: Deensch 62 en 74½ p. vl.; Overm. 80½ p. vl.; Noordstr. 77 p. vl.; op 9 vat in Nov. 86½ p. vl.; April 87 p. vl. — Lijnzaad flaauw: 112 ℔ Bessarabië *f* 375. — Raapolie dadelijk en op levering merkelijk hooger betaald: op 6/w. *f* 56,75; vlieg. *f* 55,50; Dec. *f* 54,50 a *f* 54,75 a *f* 54,50 a *f* 55; Mei 1857 *f* 48,75 a *f* 49. — Lijnolie dadelijk en op levering merkelijk williger: op 6/w. *f* 49,25; vlieg. *f* 48 a *f* 48,25; Dec. *f* 47 a *f* 48,25; Maart, April en Mei 1857 *f* 38,75 a *f* 39. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,25; vlieg. *f* 49.

LONDEN, 19 *Nov.* De graanmarkt was heden niet druk bezocht; niettemin heeft de waarde van alle artikelen zich op den stand van eergisteren gesouteneerd; de omzet had weinig te beteekenen.

Van den 21sten. Tarwe flaauw door zeer ruimen aanvoer; nieuwe Haver 1½ sh. lager.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *Nov.* De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort *f* 43; 2de soort *f* 42.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *Nov.* De aanvoer van vee was heden niet zeer groot, waardoor de handel wel zoo willig was als l.l. Dingsdag; de prijzen hielden zich staande. Schapen en varkens mede schaars aangebragt en niet veel verkocht.

ADVERTENTIEN.

NEERLANDS HEIL.

In de VERGADERING van heden is tot **KANDIDAAT** der VEREENIGING voor de verkiezing van een **LID** in den **Gemeenteraad**, in plaats van den Heer H. B. ONNES, verkozen de Heer

H. BEEKHUIS DAMSTE.

Groningen, 22 November 1856.

J. W. C. van ITTERSUM,
Voorzitter.

De Kiesvereeniging *Groningen*

heeft in hare Vergadering van heden als **KANDIDATEN** voor de aanstaande **Verkiezing** van een **LID** van den **Gemeenteraad van Groningen** gesteld, de Heeren:

H. BEEKHUIS DAMSTÉ.
Mr. G. DIEPHUIS.
Dr. J. E. SLOT.

Groningen, 22 November 1856.

Namens het Bestuur:
G. J. C. AVELING van SCHAIK,
Secretaris.

Er waren **28** Leden tegenwoordig.

Societeit *de Harmonie*.

Degenen, die zich voor het **LIDMAATSCHAP** der SOCIETEIT wenschen aan te geven, worden verzocht, dit **schriftelijk** kenbaar te maken aan den ondergeteekende, met opgave van **Voornaam, Naam, Beroep** en **Woonplaats** (Straat, Letter en Nommer); daar bij gebreke van dien, de BALLOTAGE **niet** zal kunnen plaats hebben.

B. D. H. TELLEGEN,
Secret.

Weldoende Menschenvrienden!

Voor de **Weezen** van wijlen **N. F. DE HARTOGH** is in **dank** bij de COMMISSIE ontvangen: van v. H. *f* 1,50; J. H. v. H., Jr. *f* 15; J. S. *f* 2; I. J. L. A. *f* 10; Wedw. V. *f* 5,20; Mej. S. *f* 2; Fr. *f* 5; H. W. M. *f* 2; J. H. v. H. *f* 5,20; S. J. O. *f* 25; I. M. een Coupon No. 3076, *f* 2,97; I. H. N. *f* 25; Mej. M. 13 Doeken, 1 Boezelaar, 31¾ El differente Lappen voor Kleedjes; N. N. *f* 2,50; D. V. *f* 5; U. S. O. *f* 20; A. H. een Muntbiljet No. 10, *f* 10.

Bij herhaling bevelen wij U de van alles beroofde **ouderlooze Kinderen** aan, en elke gift in KLEEDEREN, EETWAREN en GELD zal ten allen tijde bij ieder der ondergeteekenden in dank worden ontvangen.

Groningen, 22 November 1856.

Dr. J. ROSENBERG, *Brugstraat*, boven den Heer KAPPERS.
A. DRILSMA, *Heerestraat.*
L. J. AKKER, *Zwanestraat.*
J. H. NORT, *Folkingestraat.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* Vrouwe GERTRUDE CATHARINE van BUTTINGHA WICHERS—WERNINK.

Leiden, 16 November 1856.

*** Heden overleed onze innig geliefde oudste Dochter, PIETERTJE, in den ouderdom van bijna 27 jaren.

Groningen, 21 November 1856.

J. van GROENENBERGH, *Douw.*
J. H. SMIT.

HEINRICH HEINE'S SÄMMTLICHE WERKE,

in wohlfeiler Taschenausgabe.

Bereits erschienen:

REISEBILDER, 4 Thle, ... *f* 4,80.
VERMISCHTE SCHRIFTEN, 3 Thle, ... - 3,75.
BUCH DER LIEDER. Mit Heine's Porträt, ... - 1,25.
DER SALON, 4 Thle, ... - 5,00.
NEUE GEDICHTE, ... - 1,25.
DIE ROMANTISCHE SCHULE, ... - 1,25.
ROMANZERO, ... - 1,25.

Zu haben bei **M. H. BINGER & SÖHNEN**, in *Amsterdam*, und durch alle Buchhandlungen zu beziehen.

Nächstens erscheint in gleichem Format:
HEINRICH HEINE — **Erinnerungen von ALFRED MEISSNER.**

St. NIKOLAAS!

Door de Erven **G. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, worden met het beste succes gedebiteerd de volgende

KINDERWERKJES.

I. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen.** Met 21 plaatjes. Prijs *f* 0—90.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20; in linnen bandje *f* 1—40.

II. *J. J. A. GOEVERNEUR* en *H. ILPZEMA VINKERS*, **Lust en Leerling;** Fabelen, Sprookjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes. Met 6 plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00; in linnen *f* 1—20.

III. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **De oude Koffer, of een Boek is een groote Schat.** Kleine Verhalen voor jonge Kinderen, eene vreemde Dame naverteld. Met 14 Plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00; in linnen *f* 1—20.

IV. *A. G. BRUINSES*, **Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments.** Vrij naar het Engelsch van Miss *LAWRENCE*. Met 15 plaatjes. Prijs *f* 1—20; in linnen *f* 1—40.

V. ———— **Vertellingen uit de Geschiedenis des Nieuwen Testaments.** Naar dezelfde. Met 8 plaatjes. Prijs *f* 1—20; in linnen *f* 1—40.

VI. *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Rijmen voor de Kinderkamer.** Met 8 plaatjes. Prijs *f* 0—80.

IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00; in linnen *f* 1—20

KENNISGEVING.

De **DIRECTEUR** van het POSTKANTOOR te *Groningen* brengt ter kennis van Belanghebbenden, dat de DILIGENCE van ***GRONINGEN*** naar ***ZWOLLE***, gedurende de Zomermaanden iederen avond te half elf van hier vertrekkende en medenemende de Depêches voor *Assen*, *Meppel*, *Zwolle*, *Deventer*, *Zutphen* en *Arnhem*, voorloopig is **gestaakt**, terwijl op DINGSDAG en VRIJDAG eene ESTAFETTE vertrekt, de Brieven voor gemelde plaatsen medenemende. De laatste ligting der Bus voor deze Dienst is kwartier voor tien.

De Directeur voornoemd:
van ITTERSUM.

CONSULAAT DER NEDERLANDEN te LEITH.

De ondergeteekende, CONSUL van Z. M. den KONING der NEDERLANDEN in *Leith* en alle Havens in *the Frith of Forth*, overeenkomstig de Volmagt, hem door het Nederlandsche Gouvernement gegeven, berigt bij deze, dat hij den Heer **GEORGE VAIR TURNBULL** (der Firma TURNBULL SALVESEN en Co.) heeft aangesteld als **VICE-CONSUL** voor ***LEITH***, enz.

ALEX. PATERSON,
Consul.

Boeldag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG en DONDERDAG den 26sten en 27sten November 1856, telkens des voormiddags te 9 uur te beginnen, aan de Boerenplaats van de Weduwe en Erven WIJCHER HORST, te *Haren*, publiek worden verkocht:

Een kompleet **BOERENBESLAG**, als: 2 beste PAARDEN, 11 stuks HORENVEE, 4 VARKENS, 2 BOERENWAGENS, WIPKAR, PLOEG, EIDEN, 1 KERN en verdere **BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN**; eene partij ongedorschen **KOREN**, eene partij **AARDAPPELEN**, enz.; voorts **HUISMEUBELEN**, **BEDDEGOED**, **LINNEN** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 4den December 1856, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein W. BRANDS, te *Noordlaren*, publiek worden verkocht:

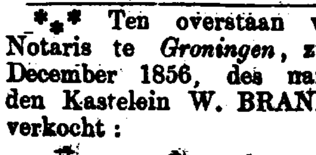

Onderscheidene Perceelen **BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN**, gelegen te *Noordlaren* en op de *Noordlaarder-Made*, toebehoorende aan JANNES HOITING en CONSORTEN.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 8sten December 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

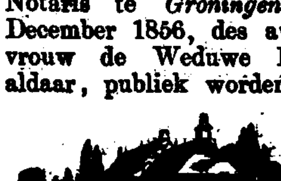

I. Eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING** met WOONKELDER er onder en een BINNENTUINTJE, geteekend A 247, staande en gelegen Oostzijde in de Oude Boteringestraat te *Groningen* en uitkomende in het Stalstraatje aldaar, wordende door den Heer K. de WAARD en Mejufvrouw in eigendom bewoond.

II. Eene ruime, nieuws doortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, get. P 417, met WOONKELDER er onder en ruim PAKHUIS er achter, zijnde eene ***BOEKWEITMALERIJ***, staande en gelegen aan het Damsterdiep te *Groningen* en uitkomende op den Nieuwen-weg aldaar, wordende door J. T. HUT en Vrouw in eigendom bewoond. Beide Perceelen te aanvaarden den 1sten Mei 1857. Te bezien ZATURDAG vóór den Verkoopdag, van 11—4 uur, op bewijzen van toegang, ten KANTORE van den Notaris te bekomen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, na bekomen Regterlijk verlof, op WOENSDAG den 10den December 1856, des namiddags te 1 uur, ten Huize van den Kastelein J. K. DIJKSTRA, te *Hoogkerk*, publiek worden verkocht:

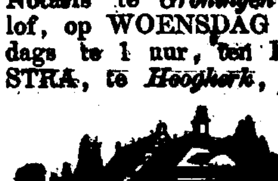

I. Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in BEHUIZING, SCHUUR en ARBEIDERSHUIS, met de VASTE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 11 B., 91 R., 50 E., staande en gelegen te *Hoogkerk*, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen *f* 70—00.

II. De EIGENDOM van de LANDERIJEN onder Perceel I vermeld, jaarlijks op Midw. huur gevende *f* 70—00.

III. De VASTE EN IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 56 R., 26 E. LAND, mede aldaar gelegen, *NIENSLAND* genoemd, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen *f* 20—00.

IV. De EIGENDOM van de LANDERIJEN onder Per-

ceel III vermeld, jaarlijksche huur f 20—00.

V. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 3 B. LAND, mede aldaar gelegen, het *JUFFERSLAND* genoemd, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur f 10—00.

VI. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 2 B LAND, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur f 4,00.

VII. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 B., 24 R., 40 E. LAND, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur f 42,00.

VIII. 1 B., 99 R., 80 E. VOL EIGEN LAND, *VIOOLTJES LAND* genoemd, gelegen te *Koningspoort*, onder *Hoogkerk*.

IX. 2 B., 40 R., 30 E. VOL EIGEN LAND, *VIOOLTJES LAND* genaamd, mede aldaar gelegen.

X. 1 B., 97 R., 60 E. VOL EIGEN LAND, *VIOOLTJES LAND* genoemd, mede aldaar gelegen.

XI. De EIGENDOM van eene BEHUISDE HEEMSTEDE, te *Hoogkerk*, in gebruik bij JAN POELMAN en Vrouw, 's jaars voor f 3,00.

XII. ADIDEM, in gebruik bij E. A. DE VRIES en Vrouw, 's jaars voor f 3,00.

XIII. ADIDEM, in gebruik bij H. T. MULDER, 's jaars voor f 3,00.

XIV. ADIDEM, in gebruik bij P. E. JAGER en Vrouw, 's jaars voor f 3,00.

XV. ADIDEM, in gebruik bij W. H. POORT en Vrouw, 's jaars voor f 3,00.

XVI. ADIDEM, in gebruik bij J. A. OOSTERLING en Vrouw, 's jaars voor f 2,50.

XVII. ADIDEM, in gebruik bij H. J. BULTHUIS en Vrouw, 's jaars voor f 3—00.

XVIII. ADIDEM, in gebruik bij de DIAKONIE van *Hoogkerk*, 's jaars voor f 1—00.

XIX. ADIDEM, in gebruik bij D. D. OOSTERHOF en Vrouw, 's jaars voor f 5—00.

Alles toebehoorende aan de Erven J. J. DE BOER.

Om te aanvaarden de Gebouwen op den 12den Mei, de Tuin en Landerijen op Gregori 1857, en de Eigendommen dadelijk na den Toeslag.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 22sten December 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van G. H. UITHOF, in het Logement *DE ZEVEN PROVINCIËN*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene roijale **HEEREN BEHUIZING**, get. E 47, met fraaijen **TUIN**, **KOETSHUIS** en **STALLING** er achter, staande en gelegen op eigen grond, Oostzijde in de Heerestraat, op den hoek van het Hoogstraatje, te *Groningen*.

II. De EIGENDOM, van ongeveer 13 B., 50 R. LAND, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij de Wedw. BENNE REINTS HARTMAN onder beklemming in gebruik, 's jaars voor f 113—25.

III. De EIGENDOM van ongeveer 4 B. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijersche onder beklemming in gebruik, 's jaars voor f 28—00.

IV. De EIGENDOM van 6 B., 99 R., 50 E. LAND, gelegen te *Fraantil*, bij *Middelstum*, bij H. KLEIN en Vrouw, te *Loppersum*, onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor f 50—00.

V. De EIGENDOM van de Helft van 5 B., 65 R., 30 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor f 25—00.

VI. De EIGENDOM van 2 B., 83 R., 80 E. LAND, gelegen onder *Wirdum*, bij E. G. HOFSTEDE en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor f 30—00.

VII. De EIGENDOM van 3 B., 41 R., 60 E. LAND, gelegen onder *Hellum*, bij S. D. HEIKEMA onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor f 30—00.

VIII. De EIGENDOM van 3 B., 81 R., 70 E. LAND, gelegen onder *Wirdum*, bij A. S. EDEMA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor f 20—00.

IX. De EIGENDOM van 1 B., 88 R. LAND, gelegen onder *Wirdum*, bij de Wedw. D. H. BOS onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor f 10—00.

Alles om te aanvaarden dadelijk na den finalen toeslag. Perceel I te bezien Vrijdag en Zaturdag bevorens, van 10—12 en van 2—4 uur, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 24sten December 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, met meerdere Goederen, publiek worden verkocht:

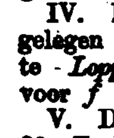

Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, get. K 156, staande en gelegen Zuidzijde aan het Loopende Diep, tusschen de Boteringe- en Kijk-in-'t Jatstraten, te *Groningen*, wordende door Mejufvrouw de Wedw. F. GOEDHUIS bewoond.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1857. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur

---

*** In het laatst van de maand DECEMBER of in het begin van de maand JANUARIJ e.k., zal, na bekomen Regterlijk verlof, publiek worden verkocht: Eene

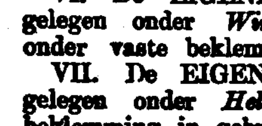

ruime, zeer ter nering staande **KOOPMANS BEHUIZING**, get. L 59, met OPEN GROND er achter, staande en gelegen Noordzijde aan de Noorderhaven te *Groningen*, door Mejufvrouw de Wedw. F. H. JANSONIUS bewoond.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris*.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 9den December 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. G. WOLDRING, in het Logement *de Nieuwe Doelen*, in de Poelestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene roijale, zeer nette, voor weinige jaren nieuw getimmerde, tot alle Affaires geschikte **BEHUIZING**, bestaande in ruimen WINKEL, met roijale ruime BOVENWONING, staande te *Groningen*, voor de Apoort, Zuidzijde, get. T 41.

II. Eene DITO met OPEN PLAATS en TUINTJE, hebbende uitgang in een' mandeeligen Gang naar de Pottebakkersrijge, staande en gelegen naast de vorige, doende jaarlijks tot grondpacht f 7,72½.

III. Een ruim PAKHUIS met KEUKEN en WASCHHUIS, hebbende Uitgang in een' mandeeligen Gang naar de Pottebakkersrijge.

In eigendom toebehoorende aan den Heer J. G. WOLDRING en Mejufvrouw.

IV. Eene BEHUIZING, get. H 78, staande te *Groningen*, in het Lutkeniestraatje, Westzijde, zijnde van ouds eene ***SMEDERIJ***.

V. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te *Groningen*, in de Bank C, de 3de plaats, no. 346.

Om te aanvaarden de 4 eerste Perceelen op den 1sten Mei 1857, en het laatste Perceel dadelijk na den Toeslag en te bezien den dag vóór en op den Verkoopdag, Perceel I, II en III van 11—4 uur, en Perc. IV van 2—4 uur; de drie eerste Perceelen op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te bekomen ten KANTORE van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 10den December 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

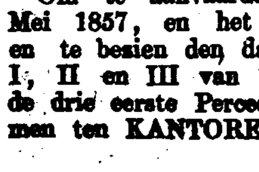

I. Eene WINKELBEHUIZING met TUIN, staande Oostzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, lett. P no. 96, doende tot grondpacht f 1,25, door J. D. WOLTHUIS bewoond.

II. Eene BEHUIZING, staande ten Zuiden aan de Noorderhaven, bij de Kraan, te *Groningen*, lett. I no. 214, door RUNSINK in huur bewoond.

III. Eene BEHUIZING, staande op den hoek van de tweede Karkstraat te *Groningen*, lett. N nos. 204 en 205, door KOOPMANS en CONSORTEN bewoond.

IV. Een ZOMERHUIS met annexe SCHUUR en daarbij behoorende LIJNBAAN, staande en gelegen op den Stadswal bij de Bloemstraat te *Groningen*, doende tot grondpacht f 5,00.

V. Eene nette BEHUIZING, staande Westzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen*, lett. I no. 137, door den Timmerman J. W. KUITERT in eigendom bewoond.

VI. Eene WOONKAMER, staande in eene Drift achter het voorgaande perceel, lett. I no. 131.

VII. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, lett. I no. 132.

VIII. Eene WONING met OPEN PLAATS er achter, en WOONKAMER, welke afzonderlijk kan worden verhuurd, staande Noordzijde op het Woerdje te *Groningen*, lett. G no. 25, doende tot grondpacht f 6,75.

IX. Twee WOONKAMERS onder één Dak, staande in den Hanebijtersgang te *Groningen*, met vrijen uitgang in den Hanebijtersgang en op het Zuider kerkhof, lett. S nos. 184 en 175[15], doende tot grondpacht f 0,73.

X. Eene WOONKAMER, staande aan het Zuiderdiep te *Groningen*, tusschen de Nieuwe- en Jonkerstratenbogen, geteekend lett. G no. 251.

Alle welke Perceelen behooren tot den ongescheiden boedel van den Touwslager J. D. WOLTHUIS en wijlen diens Echtgenoot A. POORTMAN.

Te aanvaarden op den 1sten Mei 1857 en te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2—5 uur; Perceel I, II en V op Bewijzen van Toegang, verkrijgbaar ten Kantore van den Notaris

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.s.

Op nader te bepalen tijd en plaats, zal publiek worden verkocht: Eene **BEHUIZING**, zijnde sedert onheugelijke jaren eene zeer beklante ***GRUTTERIJ***, met PAKHUIS en BOVENWONING, staande in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, op den hoek van de Visscherstraat te *Groningen*. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP**, en te bevragen bij den Eigenaar J. L. KRUISENGA.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris*.

Verkooping van Kaphout.

Zaturdag den 29sten November 1856, des morgens te 10 uur, te beginnen bij de *Punt*, zal in het openbaar, bij Perceelen, worden verkocht:

Het **EIKEN-, ELZEN-** en **BERKEN KAPHOUT** staande bijlangs den Straatweg van *Groningen* naar de *Punt*.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

PUBLIEKE VERKOOPING

van eene groote partij op Stam staand **ESSCHEN WEEKHOUT**, geschikt voor Stoeldraaijers, Stelmakers, enz., en **BRANDHOUT**, op WOENSDAG den 26sten November 1856, des namiddags precies om 1 uur, bij de Behuizing *Petit Martin*, te *Harkstede*.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris*.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG den 1sten December 1856, des namiddags te één uur, ten verzoeke en op het Land van

P. A. VRIJ, te *Harkstede*, publiek, op gewone Conditiën te verkoopen:

Ongeveer **250** aldaar op Stam staande **EIKEN BOOMEN** en eenige **BEUKEN BOOMEN**.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op VRIJDAG den 5den December 1856, ten Huize van B. VAN DER HUIZEN, Kastelein te *Kiel-Windeweer*, publiek te Koop presenteren: I. Een HUIS en

ERF, groot 9 R., 70 E., staande en gelegen aan den Zwarten Weg te *Kiel-Windeweer*, Oostkant. II. Eene Plaats LAND, groot 4 B., 94 R., mede aldaar gelegen; en III. Eene Plaats LAND, groot 3 B., 28 R., gelegen aan de *Kalkwijk*, Westkant; — alles onder de Gemeente *Hoogezand*; in eigendom bezeten bij de Ervan van wijlen CHRISTIAAN C. BOER en CONS.

ST. NIKOLAAS-GESCHENKEN,

van heden af in eene KAMER uitgestald. Ook ontvangen: Extra mooije **MODERATEURLAMPEN** van PORSELEIN, KRISTAL en BRONS, beste **GOM-OVERSCHOENEN** en **VILTPANTOFFELS**, van het goede fabrikaat van *KOLLMANN*, gemerkt met de Letters **B S K**, goed gewerkte **TURF-** en **HOUTMANDEN**; — verder alles, wat tot een volledig GALANTERIE-VAK behoort, **tot vaste prijzen.**

Op nieuw aanbevelende,

J. KAMPEN,
Oude Ebbingestraat, Oostzijde.

J. D. SCHUTTER,
VISCHMARKT, te *Groningen*

heeft de eer te berigten, dat hij zijne Najaars Bezending **HORLOGIËN** uit ***Zwitserland*** heeft ontvangen, en nu weder ruim voorzien is in alle soorten van dit Artikel voor HEEREN en DAMES, waarvan de kwaliteit en het **fraaije uiterlijk** niets te wenschen overlaten.

Ook in **JUWEELEN**, **BIJOUTERIËN** en **GOUDEN-** en **ZILVEREN WERKEN**, in de meeste **verscheidenheid** en naar den **laatsten smaak** is hij ruim gesorteerd; terwijl voortdurend bij hem de gelegenheid bestaat tot het **herstellen** van alle soorten van **UURWERKEN.**

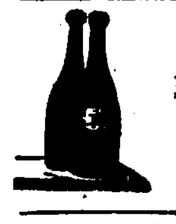

Zuivere Citroen-Punch,

per Flesch f 1, f 1.20 en f 1.40, bij den Wijnhandelaar

H. M. SPECKMAN.

Van f 1.20 en f 1.40 zijn de Prijzen op de Etiquettes gedrukt.

Bij den Vleeschhouwer **J. L. SCHAAP**, in de O. Ebbingestraat, zijn gisteren avond geslagt: **vijf puike JONGE KOEIJEN** van 8- en 900 ½ Ned. pd.; verzoekt gunst.

Te Koop:

Een **STOOMWERKTUIG** van **10** à **14** Paardenkracht, zeer geschikt tot het drijven van een ***OLIEWERK***, enz., dat gereed zal zijn in den aanstaanden Zomer; alsmede eene **SPINMACHINE** van **140** Spindels, voor het **Spinnen** van ***GAREN*** van de grofste nommers, en ook voor ***WOLSPINNERIJ*** ingerigt.

Te bevragen aan de Machinefabrijk, Firma SLOTEMAKER, HORDIJK & Co., te *Groningen*.

Brieven *franko*.

Op een **Buiten** in *Drenthe* verlangt men tegen Februarij a.s. een' **bekwamen TUINMAN**, die tevens in staat is om bij voorkomende gelegenheden **STALDIENST** te verrigten. Adres met franko Brieven aan het POSTKANTOOR *Assen*, onder letter O.

ER WORDT GEVRAAGD,

voor een **MEISJE** van 19 jaren, van de R. G.: eene **HUIS-DIENST**, onder eene fatsoenlijke behandeling en huiselijken omgang en verkeer, in eene STILLE HUISHOUDING, zonder of met een paar Kinderen. LOON wordt niet verlangd en zal, des vereischt, de belasting daarenboven worden toebetaald. — Adres aan het BUREAU dezer COURANT, met *franko* Brieven onder de letters T. B.; met opgave der Voorwaarden.

Dr. SHORLAND heeft DU BARRY'S **REVALENTA** tegen onderbuikskwalen, zenuwlijden en waterzucht met het beste gevolg aangewend.

Dr. ANGELSTEIN erkent de goede, zoowel voedende als genezende eigenschappen der **REVALENTA.**

Medicinaalraad Dr. WURZER, in *Bonn*, spreekt met veel lof van de **REVALENTA** en beveelt ze aan bij borst- maag- en onderbuikskwalen, leverziekten, nierziekten enz.

Dr. NERAND, in *Berlijn*; lijfarts van Prins ADALBERT van *Pruissen*, berigt, dat hij zijnen hoogen patiënt daarmede van hartkloppingen, slapeloosheid en volslagen gebrek aan eetlust heeft genezen.

Dr. GATTIKER, in *Zurich*, heeft er in zijne praktijk maagkanker en hevige wind-koliek mede genezen.

Dr. GRIES, in *Maagdenburg*, heeft op den raad van een vriend en collega in *Hannover*, de **REVALENTA** aan zijne echtgenoot toegediend, en haar daardoor van eene beginnende tering bevrijd.

Een PRAKTISEREND GENEESHEER in het *Handelsblad* van den 20sten October l.l. zegt, dat hij in zijne praktijk gezien heeft, dat slepende, pijnlijke en bedenkelijke aandoeningen van maag en ingewanden er door genezen zijn. Hij, vroeger een tegenstander der **REVALENTA**, is door overtuiging, van zienswijze veranderd en zegt: »Ik zie niet in, waarom de Geneeskundigen willens en wetens de oogen moeten sluiten voor het goede, dat deze plantenstof sticht."

De **REVALENTA** is een voedsel dat als ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal of avondmaal kan gebruikt worden en niet meer, dikwijls minder kost dan de spijzen die het vervangt; men kan dus met regt zeggen, dat de genezing door **REVALENTA niets kost.**

VERKOOPHUIS.

PRIJSVERMINDERING!! GROOTE VOORRAAD!!!

Fijnste kwalit. **AMERIKAANSCHE OVERSCHOENEN**, Mn. f 2,90, Vr. f 2,30, Kind. f 1,60; — 1ste kwal. **VILTPANTOFFELS**, Mn. f 1,25, Vr. f 1,00, Kind. f 0,80. — Voorts zal de **groote** en **fraaije collectie CACHENEZ**, **SHAWLS**, **BOUFANTEN**, fijne en ordin. **WINTER-HANDSCHOENEN**, **BLONDES**, **BLOEMEN**, **GARNERINGS** voor JAPONS en MANTELS, enz., tot **buitengewoon lage prijzen**, naar kwaliteit, worden verkocht.

Worden opgeruimd: eene schoone sortering **ARTIKELEN** van **KUNST** en **SMAAK**, waaronder fijne ORNAMENTEN, NÉCESSAIRES, SCHILDPADDEN THEE- en LEPELKISTJES, ALBUMS, PORTEMONNAIES, PORTEFEUILLES, ENZ., ENZ. (zeer geschikt voor **Cadeaux**), helder licht gevende **SPAARLAMPEN** van af f 1,30 à f 3,00.

N. Z. Vischmarkt. **FELDBRUGGE en Co.**

IN DE MAGAZIJNEN VAN
TH. WINTER en J. T. OTTÉ

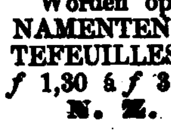

in de Ebbinge- en Heerestraten,
zijn op nieuw ontvangen uit de VOORNAAMSTE FABRIJKEN: **DUITSCHE**, **FRANSCHE-** en **ENGELSCHE PIANINO'S**; waarmede zij zich bij hunne geëerde Begunstigers vriendelijk aanbevelen.

VOOR HUISGEZINNEN

wordt aanbevolen door **ALLART & VAN DER MADE**, te *Amsterdam*:

DE GOEDE RAADGEVER.

ALMANAK VOOR VRIENDEN VAN ORDE EN WELVAART, voor 1857. *Vierde Jaargang.*

Met Plaatje en Muzijkstukje. 64 bladz. druks, 7½ Cent. 100 Exempl. f 6,00.

Men segge niet dat deze Raadgever een eentoonig lied zingt, maar leze, koope en verspreide het goedkoopste en nuttigste der Nederlandsche Jaarboekjes. Wij geven U de verzekering, dat elk hier wat nieuws zal vinden zal. Menschenvrienden, en allen die belang stellen in de stoffelijke en zedelijke welvaart van ons Volk, wordt dit boekske ten hoogste ter verspreiding aanbevolen. Van de 3 vroegere Jaargangen zijn 24,000 exemplaren verkocht en verspreid.

De Tweede druk van

HET GOEDKOOPSTE KEUKENBOEK.

Ten dienste van Huismoeders, Keukenmeiden, enz.

Zamengesteld door den Kok van Z. M. WILLEM I.

104 Bladz., f 0,40.

NB. Binnen drie maanden zijn 1000 exempl. verkocht.

---

271 RECEPTEN,

TOT HET

Toebereiden van alle Vruchtsoorten.

Door den Schrijver van HET GOEDKOOPSTE KEUKENBOEK.

152 Bladz., f 0,65.

NB. Een onmisbaar Handboek voor Koks, Koek- en Banketbakkers.

Dr. H. M. DUPARC,

HET LEVEN VAN DEN MENSCH.

Prijs f 1,00.

Een rijkdom van waarschuwingen is in deze bladen weggelegd; die wil weten, hoe te leven om zijne gezondheid te bewaren en zich voor ziekten te behoeden, koope dit boekje.

GEZONDHEIDSLEER DER OOGEN.

Prijs f 0,50.

Onder de edelste zintuigen behoort voorzeker het gezigt; om dit te bewaren, zijn geene opofferingen te groot. Bovengenoemd werkje bevat een aantal Raadgevingen en Wenken.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.